

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
✉: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/146/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

166/2016. (IX. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. április 30-án előterjesztett **panaszát** a 2016. szeptember 15-én – dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – a Sz. település Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben, 2016. április 25-én történt rendőri intézkedés (biztonsági intézkedés) és rendőri bánásmód (erőszak alkalmazása) miatt 2016. április 30. napján postai úton terjesztette elő panaszát.

I.

1) A panaszos beadványának megszövegezése nehezen érthető, annak lényegi tartalma a következő.

A panaszos által is lakott lakóingatlan tulajdonosa a panaszos és rajta kívül még három személy (a panaszos húga Á. P., V. M. és V. J.). A panaszos sógorának, Á. P. ugyanakkor nincs tulajdonjoga az említett ingatlanon, így nincs joga, hogy belépjen oda.

Ennek ellenére a panaszos sógora 2016. április 26-án (az iratokból kitűnően helyesen: április 25-én) bement a lakásba azzal a céllal, hogy beültesse a panaszost a kocsijába, és elvigye a pszichiátriára. A

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

panaszost „kiüldözte” a lakásból, ezért az utcáról felhívta ügyvédjét. Az ügyvéd azt tanácsolta, hogy hívja a 112-es segélyhívó számot. (A panaszos szerint a sógora semmilyen eszköztől nem riad vissza, hogy őt kitegye a lakásból, és tönkretégye az életét.)

2) A panaszos felhívta a 112-es segélyhívó számot, ami alapján két rendőr érkezett a helyszínre. Szerinte azonban nem intézkedtek megfelelően: a sógorának adtak tanácsot arra vonatkozóan, hogy hívja ki a mentőszolgálatot a panaszos miatt. A panaszbeadványban az szerepel továbbá, hogy a panaszos édesanyja is ellene fordult, és több ízben a panaszos sógorával együtt a panaszost bevitették a pszichiátriára.

3) Aznap délután három rendőr három mentőtiszt társaságában jelent meg a lakásnál. A mentősök gumikesztyűt húztak, a rendőrök pedig erőszakkal a mentőbe rángatták a panaszost. Még a vérnyomását sem mérték meg, mielőtt betették a mentőautóba.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésekről, valamint megküldeni kérte az azokkal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrségi dokumentumok alapján megállapítható, hogy 2016. április 25-én reggel a Sz.-i Rendőrkapitányság Belvárosi Rendőrőrs két rendőre: egy c. r. főtörzsszáslós és egy r. főtörzsőrmester jelent meg a helyszínen. A második esetben ugyanezen két rendőr mellett egy c. r. törzsszáslós is megjelent: hárman intézkedtek a panaszossal szemben.

2) A Sz. település Rendőrkapitányság r. ezredes vezetőjének tájékoztató levele az alábbiakat tartalmazza.

a) A panaszos által megjelölt napon, 2016. április 26-án nem történt rendőri intézkedés, sem a panaszos részéről bejelentés. Egy nappal korábban, 2016. április 25-én 9 óra 11 perckor a Cs. Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) ügyeletére a 112-es segélyhívó számon a panaszos tett bejelentést, amely alapján az ügyeletes két rendőrt irányított a helyszínre, azonban akkor rendőri intézkedés nem történt, csupán az érintett feleket tájékoztatták.

b) 2016. április 25-én 12 óra 18 perckor az Országos Mentőszolgálat D. Regionális Mentőszervezete segítségnyújtást kért. Annak során viszont történt rendőri intézkedés: biztonsági intézkedés keretében.

A Sz. város, Sz. utca alatti magánlakáshoz kivonuló mentőegység – a Mentőszolgálat diszpécser szolgálatán keresztül – segítséget kért a rendőrségtől, ezért a Cs. Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság TIK ügyeletes rendőrt irányított a helyszínre. A biztonsági intézkedés során a rendőrök további segítséget nyújtottak abban, hogy a panaszost kísérték. Erről a mentőegység mentőápolója rendőri közreműködést igénylő lapot állított ki.

c) A panaszos sógora, Á. P. irányába a rendőrök felvilágosítást adtak, amely szerint a 2016. április 25-én 9 óra 11 perckor történt bejelentés során megállapítottak alapján olyan esemény nem történt, amely indokolta volna a rendőri intézkedést.

d) A Sz.-i Rendőrkapitányság vezetője továbbá azt a tájékoztatást adta, hogy a panaszossal szemben előzőleg 2015. július 21-én 6 óra 25 perckor, illetve 2015. december 26-án 9 óra 20 perckor is történt rendőri intézkedés: biztonsági intézkedés keretében.

2) A panaszos 2016. április 25-én 9 óra 11 perckor telefonon hívta a 112-es segélyhívó számot.

a) A 2 perc 19 másodperc terjedelmű hangfelvétel azt tartalmazza, hogy a panaszos telefonál, miszerint a sógora benn van a lakásban. Most beszélt az ügyvéddel. A férfi erőszakkal be akarja vinni a kórházba. Betette a lábát a házukba. Megszarolta, hogy ráhívja a mentőket. Most is ott van a férfi. A panaszos bediktálja a lakcímet. A panaszos már nincs a lakásban, kiment az utcára és a rendőröket az utcán fogja várni. Kérdésre elmondja a panaszos azt is, hogy a férfi nincs ittas állapotban.

b) A „Küldés leírása” elnevezésű dokumentum szerint a panaszos a Cs. Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletére bejelentést tett arról, hogy édesanyjának veje zaklatja, bemegy a lakásába, fenyegeti, hogy elviteti a kórházba. A férfi most is benn van a lakásban, nem akar elmenni.

A 9 óra 11 perckor érkező segélyhívás alapján 9 óra 19 perckor küldtek rendőröket a helyszínre.

Az elintézés módja rovatban az szerepel, miszerint adatgyűjtést végeztek, igazoltattak a rendőrök, jogi felvilágosítást adtak és rendőri jelentés készült. A „kezelés módja”: beavatkozás. 9 óra 56 perckor hagyták el a helyszínt a rendőrök.

c) A panaszos bejelentésének elektronikus úton történt rögzítéséről készült iratot a rendőrség szintén továbbította a Testület felé. A dokumentum az Állásfoglalás II. rész 2) a) és b) pontjaiban ismertetettekén túl azt a többletinformációt tartalmazza, hogy a panaszos azt közölte: sógora évek óta provokálja, aznap meg is fenyegette. Ezzel kapcsolatban arról tájékoztatták a panaszost, hogy menjen be a rendőrkapitányságra feljelentést tenni.

3) A Sze.-i Rendőrkapitányság Bélyárosi Rendőrőrsének r. főtörzsőrmestere és c. r. főtörzsszázlósója jelentést készített a panaszos telefonos bejelentése alapján tett beavatkozásról.

A jelentés szerint 2016. április 25-én 9 óra 30 perc körül – a panaszos segélyhívása alapján – az ügyeletvezető utasítására megjelentek a panaszos lakásánál. A rendőrök a helyszínen felvették a kapcsolatot a panaszos sógorával, Á. P., aki elmondta, hogy folyamatban van egy bírósági eljárás (gondnokság alá vétel) a panaszossal szemben, aki elmondása szerint skizofrén beteg.

A rendőrök felvették a kapcsolatot a panaszossal is, aki időközben kijött az ingatlanból, és elmondta, hogy jelenleg nincs semmi problémája és nem kér orvosi segítséget. A bejelentést azért tette meg, mert nem szeretne bemenni a kórházba kezelésre, álláspontja szerint arra nincs szüksége. A rendőrök a helyszínen tapasztaltak alapján megállapították, hogy a panaszos térben és időben orientált, viselkedése nem volt támadó, agresszív, nem volt ön- és közveszélyes állapotban. A felszólításnak eleget tett és igazolta magát.

Az intézkedés során a panaszos sógora elmondta, hogy a mentőszolgálattal korábban felvette a kapcsolatot, ahol azt a tájékoztatást kapta, hogy a rendőrséget kell keresni és rendőri felkérésre – ha az szükséges és indokolt – fogják a panaszost beszállítani a pszichiátriára.

A házból kijött a panaszos édesanyja (V. J.) is, aki elmondta, hogy a lányával jelenleg annyi a baja, hogy csúnyán kiabál vele és a közös vízóra lecserélésébe nem tud pénzt adni. Ugyanakkor erőszak, bántalmazás, egyéb jogsértés nem történt.

A rendőrök jogi felvilágosítást adtak a jelenlevő személyeknek és tájékoztatták őket arról, hogy rendőri intézkedésre nincs szükség. Ezt követően jelentést tettek az ügyeletvezetőnek, és folytatták szolgálatukat.

4) A 2016. április 25-én délután a panaszossal szemben biztonsági intézkedést foganatosítottak a rendőrök, amelynek dokumentumai az alábbiak.

a) A biztonsági intézkedés végrehajtásáról szóló jelentés szerint a Sz.-i Rendőrkapitányság Belvárosi Rendőrőrs három rendőre szolgálatot látott el, amikor 12 óra 20 perckor utasításra megjelentek a panaszos lakásánál, mivel onnan az Országos Mentőszolgálat munkatársai kértek segítséget, hogy egy személyt a II. sz. Kórház Pszichiátriájára szállítsanak.

A helyszínre érve a rendőrök felvették a mentőápolóval a kapcsolatot, akinek ugyanekkor a panaszos sógora átadott egy háziorvosi beutalót, ami a panaszos nevére volt kiállítva pszichiátriai intézetben történő orvosi vizsgálata céljából. A panaszos sógora elmondta a mentőápolónak, hogy a panaszos a beutaló ellenére nem hajlandó a pszichiátriai vizsgálatra elmenni, ezért kértek mentőt a helyszínre.

A mentőápoló kérésére a rendőrök segítséget nyújtottak és bementek az ingatlanba, ahova a panaszos sógora engedte be őket. Ott a panaszost igazoltatták, aki csak többszöri felszólításra volt hajlandó alávetni magát annak, hogy orvosi vizsgálatra elszállítsák. A mentőápoló kérésére a r. főtörzsrőrmester a mentőkocsiban, míg a másik két rendőr azt követve, szolgálati gépkocsival a panaszost a II. sz. Kórház Pszichiátriai Osztályára kísérték. A mentőápoló „rendőri közreműködést igénylő lapot” töltött ki, és azt átadta a rendőröknek.

A rendőrök a történeteket jelentették az ügyeletvezetőnek, és szolgálatukat tovább folytatták.

A jelentés szerint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdés 1. fordulata alapján a panaszost igazoltatták, a 31. § (1) bekezdése alapján ruházatát átvizsgálták, és a 37. § b) pontja alapján (önmagát vagy más veszélyeztető állapotban levő személy érdekében) biztonsági intézkedést foganatosítottak.

A biztonsági intézkedés oka 12 óra 35 perckor megszűnt, ekkor a panaszost átadták a II. sz. Kórház Pszichiátriai Osztályán.

b) A biztonsági intézkedés végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás dokumentumában a panaszos igazoltatása, átvizsgálása és a biztonsági intézkedés jogszerűsége, szakszerűsége és arányossága tekintetében a megfelelő rovat nincs kitöltve.

c) Az Országos Mentőszolgálat mentőápolója által kiállított rendőri közreműködést igénylő lap szerint a panaszost a lakcíméről a II. sz. Kórház pszichiátriájára kell szállítania a sz.-i mentőállomásnak. A mentőegység helyszínre érkezésének várható időpontja 2016. április 25. 12 óra 15 perc. A mentőápoló kéri a Sz.-i Rendőrkapitányságot, hogy a panaszos betegszállításához karhatalmat biztosítson, amelynek okaként azt jelölte meg, hogy orvosi beutalt skizofrén.

5) A rendőrség továbbította a Testület részére a panaszossal szemben két korábbi, 2015 júliusában, illetve decemberében foganatosított biztonsági intézkedés végrehajtásáról szóló dokumentumokat is. Az iratok lényege szerint 2015. július 21-én a panaszos sógora jelentette be azt, hogy a pszichiátriai kezelt panaszos napok óta nem szedte be gyógyszereit és veszekszik saját édesanyjával. Akkor mentőt hívtak a helyszínre (amely a pszichiátriára szállította a panaszost), illetve ellenszegülésének megtörése érdekében bilincset is alkalmaztak.

2015. december 26-án a rendőrségre arról érkezett bejelentés, hogy a panaszos – aki megszakította a kapcsolatot a kezelőorvosával és hónapok óta nem szedi gyógyszereit – veszekszik a lakásán. Ebben az esetben is mentő jelent meg a helyszínen, és a panaszost – rendőri kísérettel – kórházba szállították, ahol a pszichiátriai osztályra való átszállításáról döntött a vizsgálatot végző orvos.

A fenti iratok további, részletes ismertetésétől a Testület eltekintett.

6) A panaszos a 2016. április 25-ei rendőri intézkedéssel szemben a rendőrségen is panaszt jelentett be – annak elbírálását a Sz.-i Rendőrkapitányság a panasz Testület általi elbírálásáig felfüggesztette –, ami miatt közigazgatási hatósági eljárás indult. Annak keretében meghallgatták a panaszost, a sógorát, illetve a mentőápolót is.

a) A panaszos ügyféli meghallgatása során készült jegyzőkönyv az alábbiakat tartalmazza.

A sógorával kapcsolatban elmondta, hogy teljesen „ki akarja őt készíteni”, beleszól a magánéletébe. Ennek részletes ismertetésétől a Testület eltekintett. A rendőri intézkedéssel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy azért tett panaszt, mert a rendőrök a sógorát segítették abban is, hogy őt a pszichiátriára szállítsák. Korábban csak antidepresszáns gyógyszereket szedett, amit azonban 2015 szeptemberében abbahagyott. Kérdésre a panaszos elmondta, hogy az intézkedő rendőröket nem ismeri, ők nem bántalmazták, csak a mentősökkel együtt bementek az ingatlanba, ahonnan őt kivitték a mentőautóba. A rendőrök igazoltatták a panaszost ezt megelőzően. A jegyzőkönyv további része a panasz szempontjából irreleváns, valamint összefüggéstelen információkat tartalmaz.

b) A panaszos sógora tanúkénti meghallgatása során elmondta, hogy korábban jó volt a kapcsolata a panaszossal (aki mind a házi orvos, mind a kórház orvosai szerint skizofrén betegségben szenved). Amióta azonban nem szedi a gyógyszereit, kiabál, szidja őt, a holmijait elpakolja, és nem találja később, és rajta kéri számon azok hollétét. A férfi többször kért már a mentőszolgálattól és a rendőrségtől is segítséget a panaszos miatt, egyébként a panaszos orvosaival is ő tartja a kapcsolatot.

A panaszolt rendőri intézkedéssel összefüggésben a panaszos sógora úgy nyilatkozott, hogy segítséget kért a rendőrségtől. A rendőrök délelőtt kiérkeztek, de nem tudtak intézkedni, mivel a panaszosnak nem volt beutalója szakellátásra, ezért csak családi viszályként kezelték a dolgot; akkor a panaszos egyébként nyugodtan is viselkedett.

A panaszos sógora délelőtt elment a házi orvoshoz, aki elkészítette a beutalót, mivel azt indokoltnak találta. A panaszos aznap délelőtt kiabált, ezért a férfi szólt a mentőknek, akik azt közölték, hogy kimennek a beteget ellátni. Ők értesítették a rendőrséget is. A rendőrök és a mentősök is kiérkeztek a helyszínre, és a beutaló, valamint a panaszos állapota miatt a mentősök indokoltnak tartották az intézményi szakellátást. A panaszos ekkor kiabált, őt, a rendőröket és a mentősöket is szidta, zavartan viselkedett, kirohangált az utcára.

A panaszos a mentősök kérésére összeszedte a holmiját, illetve kezdetben együttműködő volt. Miközben a mentőautó felé ment, a férfit szidta, kiabált vele. A rendőrök a mentősökkel együtt beültették a panaszost a mentőautóba, és elmentek.

Egy rendőr és egy mentős a karjánál fogva, karolva vitték, de nem szorították, mintha magától ment volna. Senki nem bántotta, nem kiabáltak a panaszossal, nyugtatón bántak vele.

A panaszos sógora tanúkénti meghallgatása alkalmával azt is elmondta, hogy a Sze.-i Járásbíróságon eljárás van folyamatban a panaszos gondnokság alá helyezése érdekében, amit a II. sz. Kórház Pszichiátriai Osztálya kezdeményezett.

c) A mentőápoló tanúkénti meghallgatása során elmondta, hogy a mentésvezető irányította őket a kérdéses helyszínre, és közölték azt is, hogy rendőr is fog oda menni.

A panaszos sógora a pszichiátriára szóló, aznap kiállított, érvényes beutalót mutatott a mentősöknek, ami a II. sz. Kórházba és a panaszos nevére szólt. A panaszos az édesanyjával együtt a házhoz tartozó melléképületben volt, ott kiabált, de a mentősökkel szemben nem volt agresszív, inkább együttműködő. Azt kiabálta, hogy ki akarják tenni a lakásából, el akarják vitetni. Gondolatai összevissza csapongtak. Rendőri segítséggel a panaszost mentőautóba tették. Ezt megelőzően időt biztosítottak számára, hogy felöltözzön, személyes iratait és egyéb dolgait magához vegye, nem kényszerítették semmire, mind velük, mind a rendőrökkel együttműködött. Csak a sógorával kiabált a panaszos, ő volt „a probléma tárgya”.

A panaszost az egyik rendőr és két mentős kísérte ki, nem kellett lefogni sem. Maga ment, csak közben kiabált a sógorával. A mentősök próbálták megnyugtatni, ahogyan a sógora is, aki mindvégig nyugodt maradt. A mentőápoló ezt követően már úgy érezte, hogy az indulata a mentősök felé irányult, mert a betegszékben is kiabált. Úgy gondolta, hogy indulatos és kiszámíthatatlan lehet a panaszos viselkedése, ezért egy rendőr bekísérte őket a kórházba. „Itt az indulata már a jelenlevő rendőr ellen is irányult, ami természetesnek tekinthető ennél a betegségtípusnál. Mániás depresszió vagy skizofrén betegségben szenved, akinek a betegségtudata hiányzik, úgy gondolja, hogy nem beteg, semmi baja, ezekre az epizódokra nem is emlékszik, [...], ilyenkor bármilyen kis sérelmüket a világ problémájának tekintik felnagyítva, és úgy is élik meg, a depressziótól az agresszióig minden megtörténhet.”

A panaszost senki nem bántalmazta, nem volt vele senki sem agresszív. Nyugtatták, próbálták kezelni indulatos, agresszív állapotát.

A kórházban a kezelőorvosnak saját szavaival elmondta problémáját a panaszos, és mivel nem tűnt támadónak, a rendőrök és a mentősök is eltávoztak.

III.

A panaszos sérelmezte azt, hogy az először kiérkező rendőrök a sógorának adtak tanácsot, nem intézkedtek megfelelően. A második alkalommal kiérkező rendőrök tekintetében pedig a biztonsági intézkedés foganatosítása során alkalmazott erőszakot sérelmezte.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM

rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikke szerint személyes szabadsághoz való jogát, a XX. cikkben foglalt testi épséghez való jogát, és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

A Testület a panaszossal szemben történt két rendőri intézkedést egymástól elkülönülten vizsgálta, azaz, hogy A 2016. április 25-én délelőtt, illetve délután kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vonták-e intézkedés alá és annak mennyiben tett eleget a rendőrség.

1) A panaszos első ízben, a kérdéses napon délelőtt történt intézkedés alá vonása tekintetében a Testület az alábbi megállapításokat tette.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. és 2. pontjai szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, [...], illetve szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében.

Az Rtv. 13. §-a szerint továbbá a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A fenti rendelkezéseket a Szolgálati Szabályzat 8 és 9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A hivatkozott jogszabályhely értelmében – a konkrét eset kapcsán – a Testületnek egyrészt vizsgálnia kellett azt, hogy a panaszos előadása, illetve a rendőrség tudomására jutott további információk alapján fennállt-e valamely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség intézkedési kötelezettségét megalapozta.

a) A délelőtt történt rendőri intézkedés tekintetében a panaszbeadvány és a rendőrségi iratok egybevágnak abban a tekintetben, hogy a panaszos arról tett telefonos bejelentést, miszerint sógora a lakásában van, zaklatja, és erőszakkal kórházba akarja őt vinni.

A rendőrség telefonon azt a tájékoztatást adta a panaszosnak, hogy tegyen feljelentést a rendőrkapitányságon. A helyszínre érkező rendőrök adatgyűjtést végeztek: megkérdezték a panaszos sógorát, a panaszost és annak édesanyját is a történetekről. A helyszíni tájékozódás során megtudták, hogy a panaszossal szemben bírósági eljárás (gondnokság alá vétel) van folyamatban betegsége miatt. A panaszos édesanyja erőszakról, bántalmazásról nem számolt be, csak kiabálásról. A panaszostól pedig arról szereztek információt, hogy nem kér orvosi segítséget, nem akar kórházi kezelést igénybe venni. A rendőrök azt tapasztalták, hogy a panaszos nem volt ön- és közveszélyes

állapotban, illetve a rendőri felszólításnak eleget téve, igazolta személyazonosságát. A rendőrök végül jogi felvilágosítást adtak a jelenlevőknek, egyéb intézkedésre nem volt szükség.

A Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 222. §-a határozza meg a zaklatás szubszidiárius tényállását („Aki abból a célból, hogy más megfélemlítsen, vagy más magánéletébe, illetve mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon, őt rendszeresen vagy tartósan háborgatja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.).

A magánlaksértésnek van szabálysértési és bűncselekményi változata. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 166. §-ának (1) bekezdése értelmében a magánlaksértés szabálysértését követi el az, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe, vagy ezekhez tartozó bekerített helyre az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére, vagy megtévesztéssel bemegy, vagy ott bennmarad, úgyszintén aki más akadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen. A Btk. 221. §-a rendelkezik továbbá a fenti cselekmény bűncselekményi (vétségi, illetve büntetési) alakzatairól.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a bűnügyi vagy szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértés / bűncselekmény gyanújára hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A Testület megítélése szerint a panaszos segélyhívó számra tett bejelentése olyan tartalmú volt – felvethette akár a zaklatás, akár a magánlaksértés gyanúját –, hogy a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett.

b) Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 32. §-a továbbá rögzíti, hogy a rendőr a feladatának ellátása során bárkihez kérdést intézhet, felvilágosítást kérhet, ha alaposan feltehető, hogy a megkérdezett olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges. A felvilágosítás kérésének idejére a kérdezett személy feltartóztatható. Akitől a rendőr felvilágosítást kér - ha jogszabály másként nem rendelkezik - az általa ismert tényekkel, adatokkal kapcsolatos válaszadást nem tagadhatja meg.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az alábbi megállapításokat tette.

Egyrészt a panaszosnak telefonon adott felvilágosítás, miszerint feljelentést tehet, amennyiben úgy érzi, sérelmére bűncselekményt valósítottak meg, helytálló – és a rendelkezésre álló adatok alapján elégséges volt. Másrészt a rendőrség képviselői indokoltan érkeztek a helyszínre és

végeztek adatgyűjtést, illetve annak keretében jogszerűen történt a panaszos igazoltatása (a közrend védelme érdekében). A Testület megállapítása szerint jogszerű volt a rendőri fellépés, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Testület a rendelkezésre álló adatok alapján továbbá úgy ítélte meg, hogy az első esetben további intézkedésre nem volt szükség, ezért a jogi felvilágosítás és tájékoztatás adása (mind a panaszos, mind a sógora részére) elégséges elintézési mód volt.

2) A Testület a panaszossal szemben második alkalommal fogatosított rendőri intézkedés indokoltsága tekintetében az alábbi megállapításokat tette.

A második rendőri fellépéssel kapcsolatosan a panaszbeadvány csupán annyi információt tartalmaz, hogy a rendőrök és a mentősök együttesen jelentek meg a panaszos házában, és erőszakkal mentőbe tették. A rendőrségi dokumentumok alapján megállapítható, hogy a második alkalommal az Országos Mentőszolgálat munkatársai kértek segítséget a panaszos kórházba szállításhoz.

A helyszínen a rendőrök ismételt adatgyűjtést végeztek, amelynek eredményeként megállapították, hogy egy aznapi orvosi beutaló alapján a panaszosnak alá kellene vetnie magát egy pszichiátriai intézetben történő orvosi vizsgálatnak. A panaszos ez alkalommal is igazolta magát, azonban a mentővel való elszállításnak csak többszöri felszólításra tett eleget. A panaszost ön- és közveszélyes állapotúnak találták (ezt támasztja alá a panaszos sógorának, illetve a mentőápolónak a tanúvallomása is), ezért biztonsági intézkedést fogatosítottak vele szemben, és az egészségügyi intézménybe kísérték.

A Testület megítélése szerint a második alkalommal történt rendőri fellépés is indokoltan (közbiztonság védelme érdekében) történt, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

b) A Testület ezt követően megvizsgálta, hogy a rendőrség mennyiben tett eleget az intézkedési kötelezettségének, illetve az annak keretében fogatosított biztonsági intézkedés jogszerűsége tekintetében az alábbiak szerint foglalt állást.

A biztonsági intézkedés végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszos a beutaló ellenére nem volt hajlandó pszichiátriai vizsgálatra elmenni, ezért érkezett ki a mentő. A mentőápoló kérésére nyújtottak segítséget: igazoltatást követően a mentőautóba tették. A mentőápoló vallomásában előadta, hogy a panaszos mentőkocsiba ültetését követően úgy érezte, a panaszos indulata feléjük, illetve a rendőrök felé irányult, és azt gondolta, a panaszos betegségére figyelemmel indulatos és kiszámíthatatlan lehet a viselkedése, ezért kért rendőri kísérést.

Az Rtv. 37. §-a rendelkezik a biztonsági intézkedésről. Eszerint: a rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése, továbbá az államhatár védelme érdekében a) megteszi a veszélyhelyzet elhárításához, megszüntetéséhez haladéktalanul szükséges, a feladatkörébe tartozó intézkedéseket; b) intézkedik az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy orvosi vizsgálatára, és közreműködik az egészségügyi intézetbe történő szállításában; c) intézkedik az öngyilkosság lehetőség szerinti megakadályozására; d) közterületen vagy nyilvános helyen – ha az élet vagy a testi épség védelme megkívánja – intézkedik a magatehetetlen, önkívületben lévő, illetve erősen ittas vagy bódult személynek a lakására vagy kijózanító állomásra, egészségügyi intézetbe kíséréséről, illetőleg

szállíttatásáról; e) területet lezárhat, és megakadályozhatja, hogy oda bárki belépjen, vagy onnan távozzék, illetőleg az ott tartózkodókat távozásra kötelezheti.

A Szolgálati Szabályzat 10. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetve az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet észlelése esetén – az Rtv. 37. §-ában meghatározott intézkedések végrehajtása során – a helyszínen a) tájékozik, azonnali elsődleges jelentést tesz, az esemény jellegétől függően a veszély elhárításában közreműködni kötelezettek riasztja, b) gondoskodik az életmentésről és az elsősegélynyújtásról, c) intézkedik a vagyonmentésre és a további károk megelőzésére, d) jelentést tesz, szükség esetén újabb erőket és eszközöket igényel, valamint javaslatot tesz további intézkedések megtételére, e) intézkedik a bűncselekmények megelőzésére és a veszélyhelyzettel összefüggő bűncselekmények felderítésére, f) tájékoztatást ad a szolgálati előjáró utasítása szerint, g) intézkedik a közrendet zavaró cselekmények megszüntetésére, az illetéktelenek távoltartására, a közúti forgalom esetleges elterelésére, szükség esetén a személyek elszállítására, az állatok elterelésére, h) a szükséges intézkedések megtétele mellett közreműködik a közforgalom számára nyitva álló létesítmény működésének felfüggesztése, valamint rendezvény félbeszakítása esetén a helyszínen tartózkodók biztonságos helyszínelhagyásának biztosításában.

Jelen esetben a rendőrség az Rtv. 37. §-ának b) pontját jelölte meg az intézkedés jogalapjaként, azaz az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban levő személy érdekében intézkedtek a panaszos orvosi vizsgálatáról, és közreműködtek az egészségügyi intézménybe történő szállításában. A biztonsági intézkedés oka akkor szűnt meg, amikor a panaszost átadták a kórház illetékes osztályán. A rendőrök az intézkedésükről jelentést tettek.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelését követően a rendőrség álláspontját fogadta el, ezért úgy ítélte meg, hogy a biztonsági intézkedés foganatosítása, a panaszos orvosi vizsgálata indokoltan történt, amellyel jogszerűen korlátozták személyi szabadsághoz való jogát, illetve emberi méltósághoz való joga nem szenvedett sérelmet.

3) A panaszos állítása szerint a rendőrök erőszakkal rángatták őt a mentőautóba. A rendőri intézkedést követően, egy hónappal később tett vallomásában a panaszos már nem számolt be rendőri erőszakról, azt nyilatkozta, hogy a rendőrök nem bántalmazták, csupán a mentősökkel együtt kivitték őt a mentőautóba.

A rendőrségi dokumentumok nem számolnak be arról, hogy a panaszossal szemben erőszakot kellett alkalmazniuk. Kényszerítő eszköz (testi kényszer, bilincs) alkalmazás nem történt. A panaszos sógorának tanúvallomása szerint egy rendőr és egy mentős karjánál fogva vitte a panaszost a mentőautóhoz, úgy tűnt, magától ment oda. Nem bántotta a panaszost senki. A mentőápoló tanúvallomásában úgy nyilatkozott, hogy a panaszos a sógorával kiabált, magától ment a mentőautóhoz, egy rendőr és két mentős kísérte, de nem is fogták le.

Az Rtv. 47. §-a rendelkezik a testi kényszerről: a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat. Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A 2. § (1) bekezdése továbbá deklarálja, hogy a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján azt tartotta meggyőzőbbnek, hogy a rendőrök nem alkalmaztak erőszakot a panaszossal szemben, amikor őt a mentőautóba segítették, ezért nem sérült a testi épséghez és emberi méltósághoz való joga.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőri beavatkozás mindkét esetben indokoltan történt, az nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát. A panaszossal szemben fogantatosított biztonsági intézkedés indokolt és jogszerű volt, amely jogszerűen korlátozta a panaszos személyi szabadsághoz való jogát, illetve az emberi méltósághoz való joga nem sérült. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Testület továbbá úgy foglalt állást, hogy a rendőrség részéről nem történt erőszak alkalmazása a biztonsági intézkedés fogantatosítása érdekében, ezért a panaszos testi épséghez és emberi méltósághoz való joga nem szenvedett sérelmet.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogantatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2016. szeptember 15.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTÉTEL